

LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

Sofia Moltó LLorca
CEFIRE Alcoi

Rubén Mateo Pérez
CEFIRE Especific Educació Inclusiva

La visibilitat de la Coeducació en el Projecte Educatiu de Centre

Amb la nostra intervenció volem sensibilitzar al professorat sobre la importància de la coeducació en el Projecte Educatiu de Centre.

L'actualització de documents és fonamental si volem que el programa COEDUCACENTRES tinga una projecció de futur i se sistematitze la transversalitat de la igualtat en la vida del centre. Per aquest motiu, COEDUCACENTRES és l'inici del camí.

QUÈ ÉS UN PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE (PEC)

Esta foto de Autor desconocido está bajo licencia [CC BY-SA-NC](#)

Els tres porquets?

És una proposta coeducativa? No.

Que volien els tres porquets?

Construir una casa.

Les tres cases eren iguals?

No.

El nostre PEC

Constituïm la nostra casa

COM VOLEM QUE SIGA EL NOSTRE PEC?

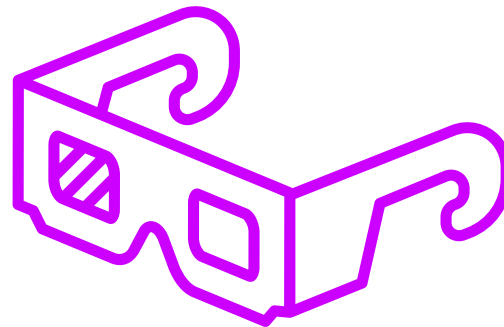

**Igualtat d'oportunitats per als
xiquets i xiquetes**

Per què?

A nivell social hi ha violència de gènere i un biaix en les opcions acadèmiques i laborals (entre altres)

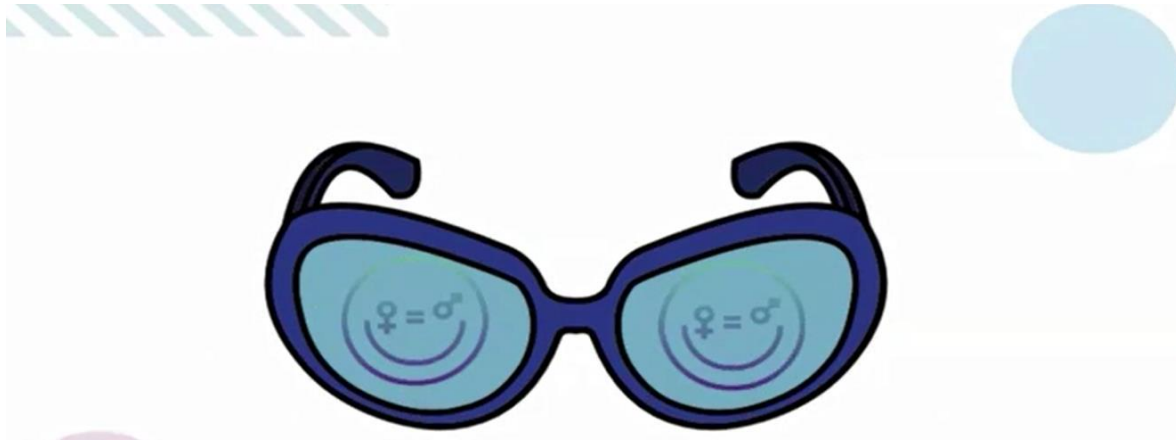
COM PODEM LLUITAR CONTRA LES DESIGUALTAT SOCIALS A NIVELL EDUCATIU?

Coeducació

La pedagogia del feminisme

CONSTRUIM EL NOSTRE PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

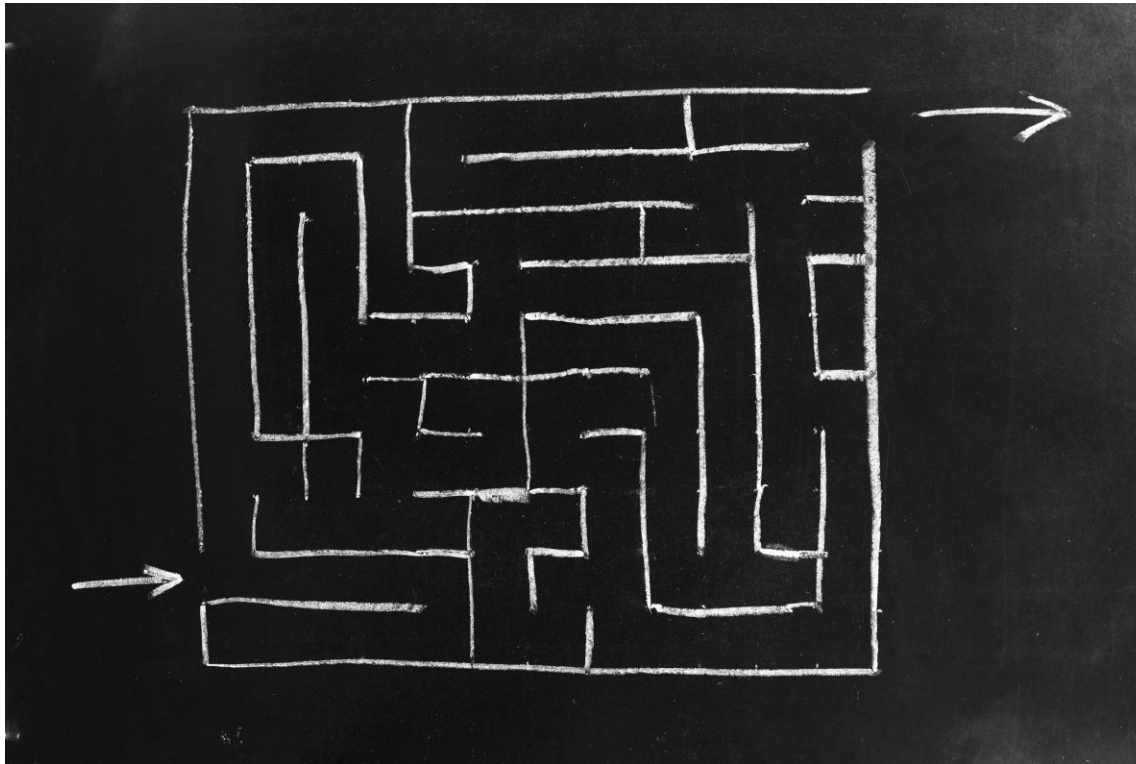

PROPOSTA: COEDUCACENTRES

Participació de la comunitat educativa

CONTINGUT DEL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE: LÍNIA PEDAGÒGICA

PUBLICIDAD

"Un Rubiales de manual": el periodista Isaac Fouto le pide a Irene Junquera que se lleve la cámara al baño

Tremending Publicado el 28 de junio del 2024

LO ÚLTIMO EN LAS REDES

Polémica (y pitorreo) por el logo de un negocio de Marcos Llorente: "¿Quién es el genio que le ha colado el símbolo de las SS al revés?"

"Fachas ofendidos por un anuncio de Nocilla. Está pasando": la última polémica carca por la imagen de un Satisfyer

Pablo Iglesias le para los pies a Nacho Abad sobre los siete meses de hostigamiento en su casa: "Usted está justificando el acoso"

CONTINGUT DEL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE: OBJECTIUS A CURT I LLARG TERMINI

Depenen de cada comunitat educativa

QUÈ ÉS NECESSARI EN UN PROJECTE COEDUCATIU

SPORT45 ÚLTIMA HORA BARÇA REAL MADRID FÚTBOL EUROGOPA MOTOR +DEPORTES SPORT TV ACTUALIDAD SPORT

Jenni Hermoso y Misa, víctimas de un ataque homófobo en redes: "Que algún día toda ese gente tan cavernícola se extinga"

- Las futbolistas publicaron una fotografía en un yate durante sus vacaciones
- El sector más homófobo de las redes inundó la publicación de desprecio

Lo más leído

Lo último

1. Malas noticias para los hipotecados: La decisión que ha tomado el BCE con los tipos de interés
2. La petición del Barça al Arsenal por Koundé
3. La historia de la otra promesa de Los Palacios, un caso para reflexionar
4. Si tienes este apellido descienes de la realeza española

Formació

Llenguatge igualitari, prejudicis i estereotips, sexisme en els audiovisuals...

QUÈ PROPOSA COEDUCA CENTRES?

dafo.ipyme.org
Herramienta DAFO

Mecalux.es
Análisis DAFO: ejemplo de aplicación e...

Cámara de Comercio de España
El método DAFO como herramienta par...

Santalucia Impulsa
Cómo hacer un Análisis DAFO - Santalucia I...

Herramienta DAFO
Visitar >

Infoautonomos
Análisis DAFO: qué es y ejemplo

aderavi
Análisis DAFO > ADERAVI

NI FU NI FOL
ANÁLISIS DAFO – NI FU NI FOL

Máster en Marketing Digital USC - Máster en ...
Qué es un DAFO y cómo hacerlo - Máster...

DAFO

QUÈ PROPOSA COEDUCACENTRES?

DIAGNÒSTIC

QUÈ PROPOSA COEDUCACENTRES?

PROGRAMA FORMATIU COEDUCACENTRES DE PRIMER ANY (30h)

BLOCS	SESSIONS	DINAMITZA	CONTINGUT	PARTICIPA:
1	1	Comissió d'Inclusió Igualtat i Convivència	Explicació del projecte	Comunitat educativa (sense alumat)
	2	Comissió d'Inclusió Igualtat i Convivència	Documents i agents dinamitzadores de la igualtat/ Diagnòstic/ Campanya: "Alcem el vol coeducant el 25N"	Comunitat educativa (sense alumat)
2	3	Ponent extern/a	Prejudicis, estereotips i rols en funció del sexe	Comunitat educativa (alumnat opcional)
	4	Dinamitzador/a extern/a	Sexisme en el centre educatiu	Equip Motor
	5	Coordinador/a de la formació (CAF)	Espais coeducatius	Comunitat educativa (alumnat opcional)
	6	Coordinador/a de la formació (CAF)	Llenguatge igualitari	Comunitat educativa (alumnat opcional)
	7	Comissió d'Inclusió Igualtat i Convivència	Campanya: "Alcem el vol coeducant el 8M" / Redacció de la tasca del bloc 2	Equip Motor
3	8	Ponent extern/a	Prevenió de la violència contra les dones.	Comunitat educativa (alumnat opcional)
	9	Dinamitzador/a extern/a	Masclisme en el sistema educatiu	Equip Motor
	10	Coordinador/a de la formació (CAF)	Pacte valencià contra la violència masclista	Comunitat educativa (alumnat opcional)
	11	Comissió d'Inclusió Igualtat i Convivència	Campanyes: "Alcem el vol coeducant 11F"/"Alcem el vol coeducant el 28M"/ Redacció de la tasca del bloc 3	Equip Motor
4	12	Ponent extern/a	Concepte d'educació sexual	Comunitat educativa (alumnat opcional)
	13	Dinamitzador/a extern/a	Educació sexual en el centre educatiu	Equip Motor
	14	Coordinador/a de la formació (CAF)	LGTBIFÒBIA	Professorat
	15	Comissió d'Inclusió Igualtat i Convivència	Campanya: "Alcem el vol coeducant el 17M"/Redacció tasca bloc 4	Equip Motor

**ACTIVITATS
PLANTEJADES**

IGUALTAT FORMAL O IGUALTAT REAL?

Actualització documents

Obligatori

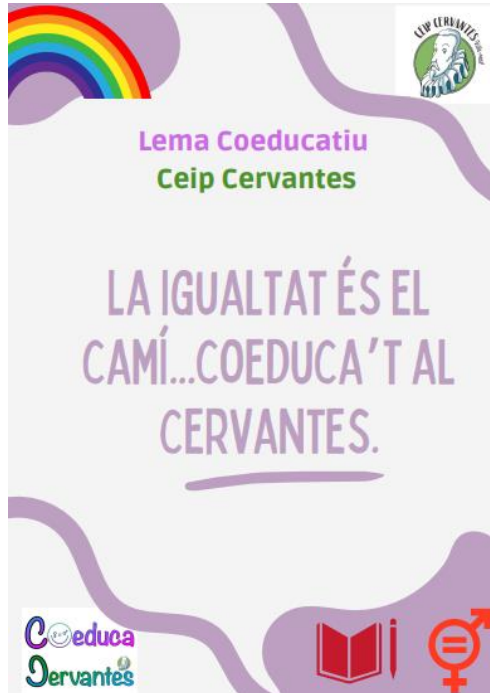
DIFUSIÓ PEC

LOGO

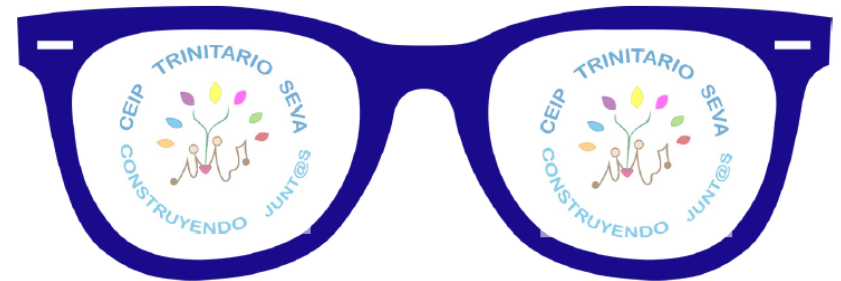

DIFUSIÓ PEC

LEMA COEDUCATIU

5.3. LEMA COEDUCATIVO

LEMA : Construyendo juntas . Ponte tus gafas de género

La idea surge de un árbol, como parte de la naturaleza y de crecimiento, cuyo tronco lo conforma un niño/a, (el alumno/a) y un adulto/a (el profesorado). Ambos se dan la mano para crecer juntos, siempre desde un respeto y amor por lo que hacemos. Las hojas de colores simbolizan las distintas áreas de conocimiento. Por último, el tronco del árbol también forma la letra M (de MÚSICA) y está ligado a la nota musical denotando la importancia de la música en la persona que da nombre nuestro colegio. Hemos propuesto este lema que ya era del centro desde el curso pasado y después de tratar la sesión del lenguaje inclusivo, comprobamos que no cumplía este criterio y se ha propuesto cambiarlo. Anteriormente era : Construyendo juntos.

DIFUSIÓ PEC

ACTIVITAT ESTRELA

LA VISIBILITAT DEL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

En el portal edu.gva o blog del centre

The screenshot shows the website interface for IES Santa Pola. At the top left, there are logos for 'GENERALITAT VALENCIANA' and 'IES SANTA POLA'. To the right, it says 'Conselleria de Educaci3n, Universitats y Empleo' and includes a search bar with the text 'Buscar' and a magnifying glass icon, and a link 'Acceder'. Below the header is a navigation menu with items: 'Inicio', 'Centro', 'Secretarí a', 'Orientaci3n', 'Coeducaci3n', 'Erasmus +', 'iMou-te', and 'Plan Digital Educativo (PDE)'. The main content area is titled 'Documentos de centro' with the date '10/11/2021'. Below this, it states 'En la siguiente p3gina se muestran documentos organizativos del centro.' and 'Proyecto Educativo Centro (PEC)'. A large document viewer is shown, displaying a document titled 'Nuestro PEC IES Santa Pola' for the 'Curso: 2023/2024'. The document viewer has a toolbar at the top with 'Página 1 / 42' and 'Zoom 30%'. At the bottom of the page, there are logos for 'GENERALITAT VALENCIANA', 'cefire', and 'COEDUCA'.

LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

Inicio

Centro ▾

Secretaría ▾

Orientación ▾

Coeducación ▾

Erasmus +

iMou-te

Plan Digital Educatiu (PDE)

Documentos de centro

10/11/2021

En la siguiente página se muestran documentos organizativos del centro.

Proyecto Educativo Centro (PEC)

↑ ↓ Página 13 / 42 - + Zoom 40%

Nuestro PEC. Valores.

1.2.1

Diversidad-inclusión	Formación cte.
Coeducación	Innovación y exp.
Convivencia positiva	Trabajo en equipo
Responsabilidad. TICs	Creatividad. p.c.
Salud y cuidado (p-e-p)	Entorno Internacionalización

LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

Inicio

Centro ▾

Secretaría ▾

Orientación ▾

Coeducación ▾

Erasmus +

iMou-te

Plan Digital Educativo (PDE)

Línea pedagógica

Se describe como el conjunto de estrategias, programas y actuaciones concretadas en nuestro Plan ISIA, con el objetivo de proporcionar una educación integral a nuestro alumnado, basada en el aprendizaje permanente, la responsabilidad, el respeto, la innovación y la experimentación.

Nuestro reto es conseguir que el alumnado desarrolle al máximo sus capacidades y esté preparado para las demandas de la sociedad actual, valorando y respetando a todas las personas, el cuidado sostenible de nuestro entorno y de su salud física, mental y emocional.

El trabajo en equipo de toda la comunidad educativa, la convivencia positiva, la cultura de la paz y la inclusión del alumnado, desde una perspectiva coeducativa, deben ser la base del proceso de enseñanza-aprendizaje.

1.2.1

LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

Coeducación

OBJETIVOS

- Impulsar la cultura del cuidado y de la corresponsabilidad.
- Utilizar un lenguaje e imágenes inclusivas en todos los ámbitos: administrativo, de relaciones personales y pedagógico.
- Crear espacios comunes inclusivos y coeducativos.
- Romper estereotipos de género.
- Educar en la diversidad afectivo sexual integral.

1.2.1

Coeducación

OBJETIVOS

- Incluir referentes femeninos en el currículum de todas las materias.
- Impulsar masculinidades igualitarias.
- Orientar para el futuro con perspectiva de género.
- Incorporar habilidades y herramientas para la lectura comprensiva y crítica de los mensajes audiovisuales y de los discursos de los medios de comunicación.
- Educar para la paz.

1.2.1

LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

Inicio

Centro ▾

Secretaría ▾

Orientación ▾

Coeducación ▾

Erasmus +

iMou-te

Plan Digital Educativo (PDE)

Documentos de centro

10/11/2021

En la siguiente página se muestran documentos organi

Proyecto Educativo Centro (PEC)

Coeducación en el IES
Santa Pola

Convipola

Patios inclusivos y
coeducativos

Sé lo que tú quieras ser

Mes violeta 22-23

PER QUÈ ÉS IMPORTANT LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PEC?

Per a les famílies

Protocol d'acollida

Reunions de tutoria

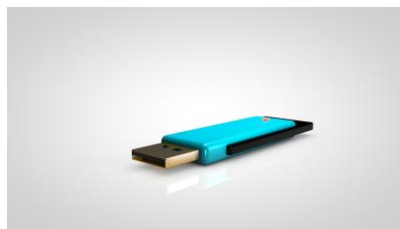
Escola de famílies

PER QUÈ ÉS IMPORTANT LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN EL PEC?

Per al professorat nouvingut

Documents i recursos

Taller

Claustre pedagògic

LA VISIBILITAT DE LA COEDUCACIÓ EN TOTS ELS PLANS DEL PEC

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

PLA D'ORIENTACIÓ

PLA DE FOMENT LECTOR

MESURES PER AL FOMENT DE LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA

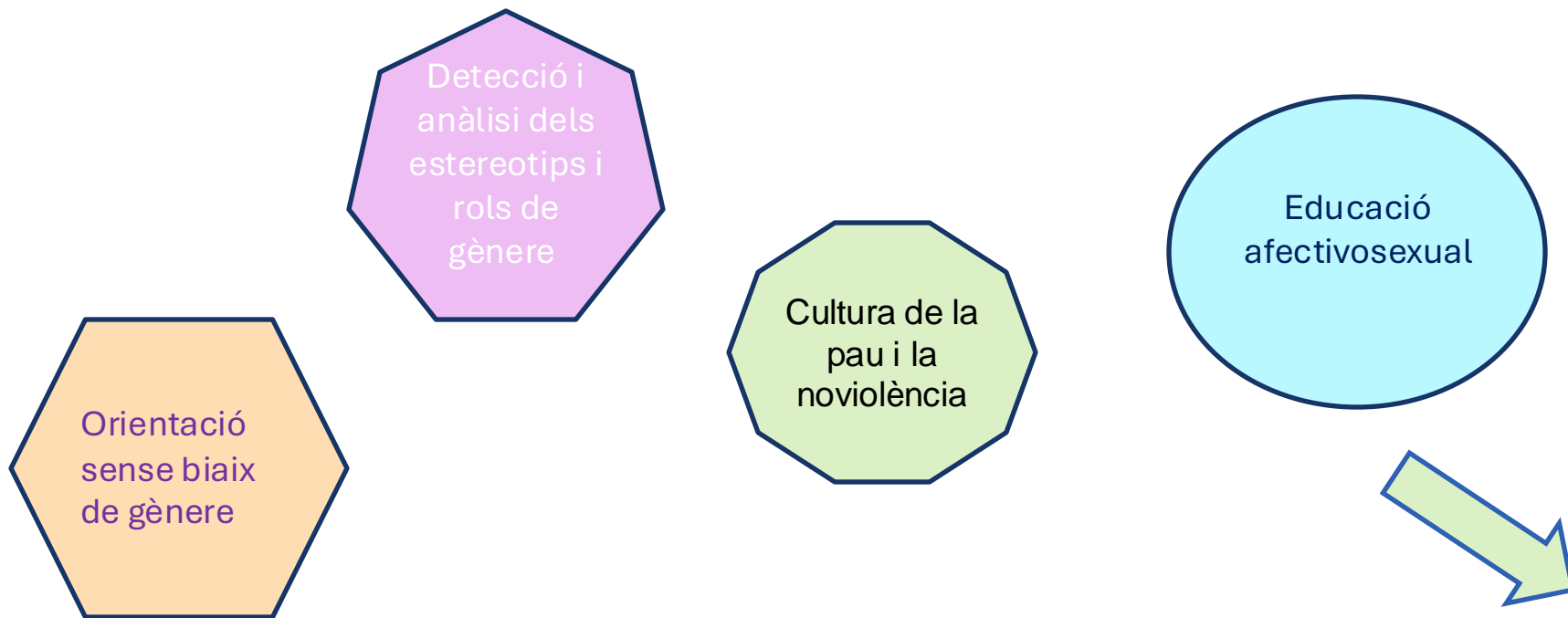

PLA ANUAL DE FORMACIÓ

Programa Anual de
Formació Permanente
de Centro
(PAF)

LA COEDUCACIÓ EN EL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

LA COEDUCACIÓ EN EL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Educació afectivosexual

La LOMLOE ens empara

Infantil. Art.13. Objectius

Conèixer el seu cos i el dels altres i respectar les diferències.

Primària. Art.19. Principis pedagògics

... l'educació afectivosexual i l'educació emocional i en valors es treballaran en totes les àrees.

Secundària. Art.23. Objectius

Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats.

Rebutjar els estereotips que discriminen entre homes i dones.

Enfortir les seues capacitats afectives.

Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.

Recursos didàctics

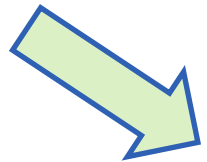
Recursos de
l'entorn

Tallers i xarrades

PEC

PGA

Pedagogia amb les famílies

Educació afectiva i sexual

Infantil i Primària

Prevenió de les violències i de l'abús sexual:

- Autoconeixement
- Autocura
- Confiança
- Diferències sexuals
- Pubertat
- Bon tracte
- Plaer i desgrat
- Els límits
- Diversitat...

Secundària i Batxillerat

Prevenió de la violència de gènere:

- Autoconeixement
- Autocura
- Bon tracte
- Llenguatge
- Diversitat
- Consentiment
- Pornografia
- Sexting
- Assetjament...

LA PERSPECTIVA COEDUCATIVA EN EL PLA DE FOMENT LECTOR

Autoria femenina

Biblioteca de centre

Biblioteca d'aula

Lectures obligatòries

Visites d'escriptores

Esriptora del mes

LES MESURES PER AL FOMENT DE LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA

portal.edu.gva.es/essantapola/documentos-de-centro/

Documentos de centro

10/11/2021

En la siguiente página se muestran documentos organizativos del centro.

Proyecto Educativo Centro (PEC)

Medidas fomento igualdad y convivencia

- Programa TEI (cohesión)
- Observadores de la convivencia
- Háblame bonito - (lenguaje inclusivo)
- Comisión de IIC y Convipola.
- Espacio Namasté (Sala para la calma y e.e)
- Plan Director G.C.prevencción acoso y ciberacoso.

portal.edu.gva.es/essantapola/documentos-de-centro/

Documentos de centro

10/11/2021

En la siguiente página se muestran documentos organizativos del centro.

Proyecto Educativo Centro (PEC)

Medidas fomento igualdad y convivencia

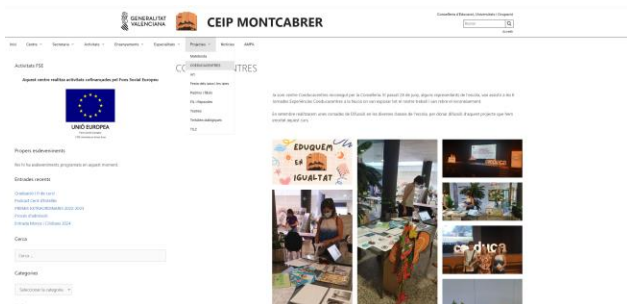
- Actuaciones de Centro "Coeducacentres"**
  - Mes violeta, mes de la dona, mes diversidad
- Proyecto patios activos e inclusivos:** deportes, juegos, guitarra, baile, yoga, mindfulness, punto de cruz, lectura, lettering...

LES MESURES PER AL FOMENT DE LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA

La visibilitat de la Coeducació en els espais

Exposición productos

LES MESURES PER AL FOMENT DE LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA

EN EL LLENGUATGE I LES IMATGES

PAUTES AVALUACIÓ PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LLIBRES, MANUALS I PRESENTACIONS				
	Sí	No	<10	>10
L'autoria del llibre o manual és femenina?				
L'autoria és compartida amb almenys una dona?				
S'anomenen dones amb el seu nom propi?				
S'anomenen homes amb el seu nom propi?				
Hi ha il·lustracions en el llibre o manual?				
Hi ha imatges de dones en les il·lustracions?				
Hi ha imatges d'homes en les il·lustracions?				
Les dones són protagonistes de l'acció?				
Els homes són protagonistes de l'acció?				
Les dones realitzen tasques remunerades?				
Les dones realitzen tasques no remunerades?				
Les dones apareixen en entorns científics o tecnològics?				
Les dones apareixen fent activitats relacionades amb l'oci?				
Les dones ocupen llocs de responsabilitat?				
Les il·lustracions reproduïxen estereotips sexistes?				
En la bibliografia hi ha obres d'autoria femenina?				
El llenguatge és igualitari?				
S'utilitza el masculí per als dos gèneres?				
S'utilitzen termes col·lectius?				
S'utilitzen adjectius neutres?				
Es desdoblen els dos gèneres?				
Usen la barra inclinada per als dos gèneres?				
OBSERVACIONS				

LES MESURES PER AL FOMENT DE LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA

La visibilitat de la Coeducació en les actituds del professorat

Totes i tots som referents

Amb el llenguatge

Amb les actituds

Els homes en primera fila en la lluita contra la violència masclista

Participant en actes i campanyes

Denunciant a l'aula els assassinats de dones

Fent un minut de silenci

PRINCIPIOS DE LA EDUCACIÓN

El desarrollo de la **igualdad** de derechos, deberes y oportunidades, el respeto a la diversidad afectivo-sexual y familiar, el fomento de la igualdad efectiva de mujeres y hombres a través de la consideración del régimen de la **coeducación** de niñas y niños, la **educación afectivo-sexual**, adaptada al nivel madurativo, y la **prevención de la violencia de género**, así como el fomento del espíritu crítico y la ciudadanía activa.

LA COEDUCACIÓ EN EL CURRÍCULUM

LA IGUALTAT EN ELS DECRETS DE CURRÍCULUM

En les competències específiques, criteris d'avaluació i sabers bàsics

En l'Educació en Valors Cívics i Ètics

En totes les àrees i matèries

En el llenguatge

En les referents

**Incorporem la perspectiva
de gènere en totes les
programacions d'aula**

LA COEDUCACIÓ EN EL CURRÍCULUM

ORIENTACIONS PER A INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SITUACIONS D'APRENTATGE

Llenguatge igualitari en programacions, materials i explicacions

Imatges sense estereotips sexistes

Dones:

Protagonistes de l'acció
Realitzant tasques remunerades
En entorns relacionats amb la ciència i la tecnologia
Ocupant llocs de responsabilitat

Homes:

Realitzant tasques de la casa
Dedicats a la cura de persones

LA COEDUCACIÓ EN EL CURRÍCULUM

ORIENTACIONS PER A INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SITUACIONS D'APRENTATGE

Continguts

Lliures de biaix de gènere i amb referents femenins:

Aportacions de les dones a tots els àmbits del coneixement: història, ciència, tecnologia, literatura, art, esports...

Llibres i manuals d'autoria femenina o compartida

Noms propis en les bibliografies

Dones protagonistes i autores de música i vídeos

LA COEDUCACIÓ EN EL CURRÍCULUM

ORIENTACIONS PER A INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SITUACIONS D'APRENTATGE

Productes finals

Tríptics, dossiers i *lapbooks* sobre biografies

i obres de dones famoses o properes

Narracions amb canvis de rol

Poemes per a dones admirades

Cançons amb lletres modificades

Entrevistes a dones reals o fictícies

Debats sobre invisibilitat de dones

Dramatitzacions vida i obres d'autores

Murals amb dades estadístiques

Eixos temporals amb dones

Còmics sobre tasques compartides

Collage imatges sexistes/no sexistes

Cartells amb lemes coeducatius

Fotografies contra violències

Vídeos i podcasts

Infografies...

LA COEDUCACIÓ EN LA FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

Seminaris i grups de treball

Claustres pedagògics

Tertúlies dialògiques

Tallers i xarrades

Xarxa CIC

Recursos de l'entorn

Concursos

iMoute

PIIE

Xarxa CEFIRE

LA UTOPIA

“La utopía está en el horizonte. Camino dos pasos, ella se aleja dos pasos y el horizonte se corre diez pasos más allá. ¿Entonces para qué sirve la utopía? Para eso, sirve para caminar.”
Eduardo Galeano.